

Система за оценяване и поддържане на качеството на обучението и научните изследвания (СОПКОНИ) в ТУ - София

СЪДЪРЖАНИЕ

ЧАСТ ПЪРВА. ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ОСНОВИ НА КАЧЕСТВОТО.....	стр.3
1. ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ НА СОПКОНИ.....	3
2. ЦЕЛ НА СОПКОНИ.....	3
3. СРЕДСТВА ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛТА.....	3
4. ОРГАНИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ И УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО И ТЕХНИТЕ ФУНКЦИИ.....	3
4.1. Структура.....	3
4.2. Функции и правомощия.....	3
4.3. Структурни звена и техните характеристики.....	5
5. СЪДЪРЖАНИЕ И РЕД НА УТВЪРЖАВАНЕ НА УЧЕБНАТА ДОКУМЕНТАЦИЯ.....	7
5.1 Квалификационна характеристика.....	7
5.2 Учебен план.....	7
5.3 Учебна програма.....	8
5.4 Правила, изисквания и процедури по обсъждане и приемане на квалификационни характеристики и учебни планове.	10
5.5 Правила, изисквания и процедури по обсъждане и приемане на учебни програми	10
5.6 Наблюдение и изменения на учебната документация.....	11
6. РЕД ЗА РАЗКРИВАНЕ НА НОВИ СПЕЦИАЛНОСТИ	13
7. ПРАВИЛА ЗА ДЕЙСТВИЯ, СВЪРЗАНИ С ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ...14	

ЧАСТ ВТОРА. ОЦЕНЯВАНЕ НА ПОСТИГНАТОТО КАЧЕСТВО.....	14
8. ОЦЕНЯВАНИ И ОЦЕНЯВАЩИ.....	14
8.1 Оценявани.....	14
8.2 Оценяващи.....	15
9. КРИТЕРИИ И ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПОСТИГНАТОТО КАЧЕСТВО.....	15
9.1 Общи положения.....	15
9.2 Критерии за оценяване качеството на обучение.....	16
9.3. Критерии за оценяване на качеството на научните изследвания.....	16
9.4 Показатели.....	16
9.5 Данни за качеството и техните източници.....	17
ЧАСТ ТРЕТА. РЕД ЗА ОЦЕНЯВАНЕ И СТИМУЛИРАНЕ НА КАЧЕСТВОТО НА ОБУЧЕНИЕ.....	19
10. ПРОЦЕДУРИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ И УТВЪРЖДАВАНЕ НА ОЦЕНКИТЕ ЗА КАЧЕСТВОТО И КОРИГИРАЩИ ВЪЗДЕЙСТВИЯ ПО ПОДОБРЯВАНЕТО МУ..	19
10.1 За специалности.....	19
10.2 За учебни дисциплини.....	19
10.3 За научните изследвания.....	19
10.4 За преподаватели.....	20
11. ПООЩРЯВАНЕ И СТИМУЛИРАНЕ НА КАЧЕСТВОТО.....	20
11.1 За преподаватели.....	20
11.2 За студенти.....	20
Приложение 1.....	21
Приложение 2.....	28

ЧАСТ ПЪРВА: ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ОСНОВИ НА КАЧЕСТВОТО

1. ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ НА СОПКОНИ

Системата е предназначена да контролира и поддържа качеството на образованието и научните изследвания в Техническия университет - София.

2. ЦЕЛ НА СОПКОНИ

Целта на СОПКОНИ е да се постигне качество на обучението и научните изследвания по професионалните направления на университета, съответстващо на националните и европейските изисквания за висше образование.

3. СРЕДСТВА ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛТА

За постигане на целта се прилагат различни средства, най-съществените от които са:

1. Организация на учебния процес, която:
 - поставя изисквания към учебната документация, съответстващи на целите на СОПКОНИ;
 - стимулира студентите за системно и непрекъснато обучение през семестъра и изисква безкомпромисност на преподавателите и ръководството на университета към студентските задължения;
 - предполага постоянен контакт и диалог между студентите и преподавателите.
2. Студентите задължително участват в оценяването на качеството на обучение.
3. Организация на научните изследвания чрез:
 - Разработване на стратегия за развитие на научните изследвания;
 - Ресурсно осигуряване на научните изследвания;
4. В университета се изграждат органи за оценяване и управление на качеството.
5. Обучение на академичния състав за усвояване на принципите и изискванията на СОПКОНИ.

4. ОРГАНИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ И УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО И ТЕХНИТЕ ФУНКЦИИ

4.1. Структура

Административната структура на СОПКОНИ (вж. блоковата схема) е допълнение към съществуващата линейна структура на управление на университета – академично равнище, факултет, катедра. Органите по качеството допълват съществуващите структури на управление, без да ги дублират, но частично отнемат от обичайните им традиционни функции.

4.2 Функции и правомощия

Функциите на СОПКОНИ и на нейните органи по качеството са:

1. Проучване и целесъобразно използване на чуждестранния и националния опит в качеството на обучението и научните изследвания.
2. Изработка и постоянна актуализация на нормативната база по качеството на

обучението и научните изследвания.

3. Проучване на мнението на студентите и потребителите, провеждане на анкети и обработка на резултатите.
4. Събиране, верификация и обработка на данните за качеството на обучението и научните изследвания.
5. Провеждане на вътрешни периодични прегледи на специалностите.
6. Провеждане на периодични прегледи на учебните дисциплини.
7. Провеждане на периодични прегледи на научните дейности в звената на университета.
8. Оценяване на преподавателите.
9. Обучение на преподавателите по СОПКОНИ (принципи, начин на функциониране и документация).
10. Публикуване на резултатите от прегледите и разпространение на добрия опит в университета.

Всички органи за контрол на качеството водят протоколи за своите заседания и решения. При акредитация и оценка на функционирането на СОПКОНИ те са доказателства за нейната ефикасност.

4.3 Структурни звена и техните характеристики

4.3.1 Университетска комисия по качеството (УКК) на обучението и научните изследвания.

УКК е специализиран орган на университета по качеството на обучение. Има следните задължения и правомощия:

1. Проучва и използва чуждестранния и национален опит в качеството на обучение и научните изследвания.
2. Наблюдава и обсъжда всички аспекти на дейността на университета по осигуряване на качеството на обучение и научните изследвания.
3. Осигурява съответствието между държавните (НАОА) и университетските критерии за качество.
4. Изготвя и периодично актуализира нормативната база по качеството на обучение и научните изследвания в университета.
5. Приема резултатите от прегледите на специалностите и звената, оценява ги и докладва своите оценки на Академичния съвет.
6. Съдейства за изграждането, функционирането и развитието на информационната система на СОПКОНИ.
7. По въпроси, свързани с качеството на обучение и научните изследвания, прави анализи и предложения за решения до ректора и Академичния съвет.

В комисията се включват:

1. Зам.-ректора по учебната дейност и Зам.-ректора по НПД.
2. По един хабилитиран представител на основните групи професионални направления (машинни, електротехнически, електронни, стопански, математически).
3. Представител на Комисията по учебната дейност на Академичния съвет.
4. Директорът на учебния отдел на университета.
5. Ръководителят на направление „Качество” към отдел „Качество на обучението, кредити и акредитация”.
6. Един студент.
7. Един докторант.

Съставът на УКК и нейният председател се избират с тайно гласуване от Академичния съвет.

4.3.2 Ръководител на направление “Качество”.

Ръководителят на направление “Качество” към отдел “Качество на обучението, кредити и акредитация” има права, задължения и отговорности, които са записани в длъжностната му характеристика и произтичат от функциите и правомощията на органите по качеството, посочени в т. 4.2.

4.3.3 Факултетна комисия по качеството (ФКК).

Съветът на основното звено (факултет, колеж, департамент) избира Комисия по качеството (ФКК).

Комисията наблюдава цялостната дейност в основното звено по осигуряване на качеството. Функциите ѝ са:

1. Проучване на чуждестранния и националния опит в качеството на обучението

- и научните изследвания в сферата на специалностите в основното звено.
2. Провеждане на периодични прегледи на специалностите във факултета (колежа) и изготвяне доклад до Академичния съвет за резултатите от прегледа.
 3. Периодични прегледи и оценяване на учебните дисциплини и академичния състав¹ по специалността, за която отговаря ФКК.
 4. Организиране и провеждане на:
 - проучване чрез анкети на студентското мнение по качеството на обучение, обработка на резултатите и анализ на състоянието на качеството;
 - проверки (прегледи) по решение на Академичния и/или Факултетния съвет на качеството на обучение в някои звена или дейности във факултета;
 - периодични срещи на студентите с факултетното ръководство за поставяне на проблеми по качеството;
 - периодични срещи по проблеми на качеството с представители на работодателите и професионалните гилдии.
 5. Проучване и анализ на реализацията и развитието на завършилите специалностите от факултета.
 6. Периодични прегледи и оценяване на научните изследвания в катедрите и факултета.
 7. Въвеждане на актуални данни и използване на информационната система за качеството в съответствие с установената йерархия на достъпа в нея.
 8. Анализ и формиране на корективи по подобряване на качеството и наблюдение на ефекта от управляващите въздействия.
 9. Публикуване на резултатите от прегледите и от работата по поддържане на качеството и разпространение на добрия опит във факултета.

ФКК се ръководи от председател, избран от факултетния съвет. За председател на комисията може да бъде избран заместник-декан или хабилитирано лице с организационен опит в тази сфера.

Членове на комисията са катедрените отговорници по качеството, един студент и един докторант от факултета, както и един експерт, избрани от ФС.

4.3.4 Катедрен отговорник по качеството

Катедреният отговорник по качеството:

1. Наблюдава всички аспекти на учебния процес и научните изследвания в катедрата.
2. Събира валидни данни за качеството, които са предмет на наблюдение от страна на катедрата.

Обобщава предложенията и инициативите и предлага решения на Катедрения съвет в наблюдаваната сфера.

3. Организира:

-самооценяването и вътрешните периодични прегледи на специалността и на катедрата;

¹ За преподавателите оценката се прави от Факултетната комисия по атестация, ако такава има създадена по чл. 57 от ЗВО. В противен случай оценката се прави от ФККО.

- периодичните прегледи на учебни дисциплини, за които отговаря катедрата;
- тематичните проверки (прегледи) по решение на факултетния и катедрения съвети;
- периодични прегледи на научните изследвания в катедрата;
- оценяването на преподавателите от катедрата;
- периодичните срещи на студентите с ръководството на катедрата за поставяне на проблеми по качеството;
- провеждането на анкети по въпроси на качеството на обучение и академичния състав, за които отговаря катедрата.

4. Въвежда актуални данни в информационната подсистема за качеството в съответствие с установената йерархия на достъпа в нея.
5. Подпомага анализа, изводите, формирането на корективи и наблюдение на ефекта от управляващите въздействия по подобряване на качеството в катедрата.

Отговорникът по качеството се назначава от ръководителя на катедрата и е негов заместник или има ранг на такъв.

5. СЪДЪРЖАНИЕ И РЕД НА УТВЪРЖАВАНЕ НА УЧЕБНАТА ДОКУМЕНТАЦИЯ

5.1 Квалификационна характеристика

Квалификационната характеристика на специалността се формира в съответствие с търсените знания, умения и професионални компетентности и тенденциите за развитие на специалността в средно срочен и дългосрочен период. Тя съдържа:

- образователни цели на специалността;
- знания и умения, необходими за успешна професионална дейност;
- общотеоретична подготовка;
- специална подготовка;
- професионални компетенции;
- области на професионална реализация на завършилия обучението по специалността.

5.2 Учебен план

Учебният план е отговор на заданието в квалификационната характеристика. Съставящите го задължителни, избираеми и факултативни дисциплини трябва да постигат целите и да осигуряват подготовката и компетенциите на студентите, които се съдържат в квалификационната характеристика. Посочват се хорариумът по всяка дисциплина, формата на контрол и кредитните точки съгласно Системата за натрупване и трансфер на кредити. Указана е формата на завършване – дипломна работа или държавни изпити. Посочена е продължителността на всички видове практики, които съпровождат обучението по съответната специалност.

За изготвяне на учебния план е необходимо:

1. Да се изучат учебните планове на водещите висши училища по специалността в Европа и света.
2. Да се съобразят с актуалните документи за осигуряване на качеството на обучение в европейско пространство за висше образование.
3. Да се направят проучвания за търсените знания и умения по специалността у нас (в региона, в съответното ведомство, в страната) и в Европейския съюз.
4. Да се отразят изискванията на Европейската система за натрупване и трансфер на кредити.

Изисквания към учебния план:

- да отговаря на държавните изисквания за съответната образователна степен;
- да съответства на квалификационната характеристика;
- да е съобразен с вътрешно университетските ограничителни параметри и с изискванията за съставяне на учебен план.

5.3 Учебна програма

За всяка учебна програма отговаря катедра (департамент).

Учебната програма се разработва за всяка учебна дисциплина от учебния план и представлява неразделна част от учебната документация на специалността. Тя трябва да отговаря на изискванията на Системата за натрупване и трансфер на кредити и да съдържа още допълнителна информация.

Структурата на учебната програма е следната:

1. Цел на обучението по учебната дисциплина.

Определят се мястото на дисциплината в цялостното обучение по специалността, целите на обучението, какво ще знаят и могат студентите след признаване на дисциплината за изучена, къде и как ще прилагат наученото и как ще се контролира изпълнението на поставените цели.

2. Учебно съдържание.

Включва се извадка от учебния план за учебната дисциплина. Посочва се характерът на учебната дисциплина според мястото ѝ в учебния план. Описват се:

- входът на дисциплината: какви предходни курсове от учебния план трябва да е изучил студентът, за да са налице предпоставките за успешно обучение;
- изходът (приложението) на дисциплината в следващи елементи от учебния план и/или в професионалната практика;
- тематиката на лекциите, упражненията и други елементи на обучението с техния хорариум.

Най-важният аспект на учебното съдържание е доколко учебният материал е в съответствие с най-новите и същевременно трайни университетски знания по дисциплината, съпоставими с аналогични курсове във водещи наши и чужди университети. При съставянето на учебната програма следва да се отчита, че се контролират и оценяват следните гледни точки:

- характерът на занятията (лекции, упражнения, курсови проекти и задачи, реферати и есета и т.н.);
- съответствието на учебната програма с образователноквалификационната степен,

за която се отнася;

- съразмерността на отделните теми и тяхното съответствие с изискванията и удовлетвореността на студента и работодателя;
- съгласуваността с други курсове на специалността по отношение на понятия, знания, обозначения и др.

3. Преподаване и учене.

Съдържат се кратки сведения за:

- начина на лекционно представяне на учебното съдържание;
- технологията на провеждане на упражненията (лабораторни, аудиторни, семинари) и какво се изисква от студентите, участващи в упражненията;
- формите на самостоятелна и извън аудиторна работа на студентите (курсови задачи и проекти, реферати, работа в групи и др.).

4. Ресурси по дисциплината.

Дават се кратки сведения за ресурсите по дисциплината:

- академични ресурси: титуляр на дисциплината, други преподаватели и асистенти, тяхната научна, дидактична и професионална подготовка, практическия им опит и чуждите езици, които ползват;
- информационни ресурси (основни и допълнителни): списък на учебници, учебни пособия, книги, Internet-адреси;
- материални ресурси – лаборатории, технически средства за обучение, компютърна техника и софтуер, опитни постановки, макети и стендове.

5. Система за оценяване на студентите.

Системата за оценяване се проектира така, че студентите да се ангажират с учебния процес систематично, непрекъснато и през целия период на обучение. Това се осъществява чрез текущи и/или оповестени периодични изпитвания и се документира. За целта се предвиждат оценки за усвояването на материала от лабораторни и семинарни упражнения, оценки на курсови проекти, задачи, есета, реферати и оценки от друг вид самостоятелна извън аудиторна работа.

Дефинират се изисквания за получаване на оценките от шестобалната скала.

Предлага се схема (формула) за образуване на окончателната оценка по дисциплината с коефициенти на значимост на всяка компонента от обучението, предвидена в учебната програма:

- текущите оценки през семестъра;
- периодичните оценки от контролни работи;
- оценки по други компоненти (проекти, задачи, есета, реферати и др.);
- оценката на крайния изпит.

Учебната програма се предоставя на студентите в началото на семестъра, в който се изучава учебната дисциплина, и това се проверява при поредния ѝ преглед.

5.4 Правила, изисквания и процедури по обсъждане и приемане на

квалификационни характеристики и учебни планове

1. Квалификационната характеристика се разработва във факултета, отговорен за обучение по съответната специалност. Инициатор може да бъде и академичното ръководство, външна държавна, научна или стопанска организация, респективно браншова организация.
2. Въз основа на квалификационната характеристика работна група, назначена от декана, изработва проект за учебен план. Проектът се представя на факултетния съвет, който го обсъжда и избира рецензенти.
3. Проектът се коригира от работната група в съответствие с рецензията и бележките при дискусията. Доработеният проект заедно с рецензията се представя във факултетния съвет за обсъждане и приемане.
4. Деканът на факултета представя цялата документация в Академичния съвет за утвърждаване. Учебната комисия на АС изготвя доклад до ректора с решение от своето заседание, който се внася в Академичния съвет. След обсъждане Съветът взема решение за утвърждаване или връщане на проекта за доработване.

5.5 Правила, изисквания и процедури по обсъждане и приемане на учебни програми

Учебните програми са задължителни за всички дисциплини и се разработват под контрола на декана на факултета, отговорен за обучението по съответния учебен план.

1. Преподавателят (колектив от преподаватели), определен от факултета за титуляр на учебната дисциплина, подготвя проекта на учебната програма съобразно квалификационната характеристика, учебния план и изискванията към съдържанието на учебните програми, посочени в т. 5.3.
2. Учебните програми се разглеждат във факултета, отговарящ за обучението по съответния учебен план. Освен проекта на определения за титуляр на учебната дисциплина, във факултета могат да постъпят и други проекти за учебни програми.
3. Факултетният съвет избира рецензенти на проектите.
4. Проектите за учебни програми се предоставят за мнение на катедрите, имащи компетентност и отношение към този курс.
5. След изтичане на определения срок съставителите на проектите на учебни програми се запознават с рецензиите и мненията на катедрите и извършват по свое усмотрение корекции и изменения.
6. Факултетният съвет утвърждава или отхвърля учебната програма, за което се съставя протокол. Отхвърлената учебна програма се връща за доработване, след което отново се внася във факултетния съвет за утвърждаване.

5.6 Наблюдение и изменения на учебната документация

Наблюдението на учебната документация и на учебния процес се извършва с цел да се поддържат в непрекъснато съответствие с академичните изисквания.

5.6.1 Учебни програми

а) Наблюдение

Наблюдението на учебните дисциплини се осъществява от Факултетната комисия по качеството на обучение съгласно установения ред. Всяка учебна дисциплина подлежи на оценяване по критериите на СОПКОНИ съобразно приетия от Академичния съвет срок. То се извършва не по-рядко от веднъж на 5 години.

Текущият контрол за обучението се извършва в катедрите. Ръководителят на катедрата, която отговаря за обучението по учебната дисциплина, е длъжен:

- да реагира своевременно на всички сигнали за неблагоприятия по учебните дисциплини, подавани от студентите, академичния състав или работодателите;
- поне веднъж на всеки две години (в зависимост от големината на катедрата) по предварително установен график провежда разговори с титулярите на учебните дисциплини, изслушва самопреценките им за обучението по дисциплината и споделя с тях получените мнения и впечатления;
- поне веднъж годишно докладва в катедрен съвет преценки и обобщени впечатления от проведените разговори с титулярите на дисциплините и предлага решения за подобрене.

За оценките и наблюденията се водят записи. За степента на тяхната конфиденциалност решение взема ФС. Поне веднъж в учебната година катедреният съвет провежда заседание за отчитане на учебната дейност по дисциплините, за които отговаря катедрата.

б) Изменения

В съответствие с най-новите постижения в науката и методологията по предмета на курса, с получените от анкети, дискусии и други форуми мнения на студентите и работодателите, със собствените си научни резултати и професионални виждания всеки титуляр на учебен курс регулярно внася изменения в учебното съдържание. Титулярът е длъжен да представи учебния курс в катедрения съвет за преразглеждане на и ново утвърждаване на учебната програма, когато:

- измененията засегнат повече от 20% от хорариума по утвърдената учебна програма или са настъпили съществени промени на ресурсите по дисциплината (осигурено ново оборудване или друга материална база и/или програмно осигуряване за научни изследвания и учебния процес);
- е изменен начинът на преподаване и/или оценяване на студентите.

Когато настъпят над 30 % изменения в утвърдената учебна програма или по мотивирано искане на декана, учебната дисциплина се внася за одобрение от факултетен съвет. В този случай за утвърждаване на документацията се прилага редът на т. 5.5.

За измененията на учебната документация се водят протоколни записи, по които се съди за регулярността и правомерността на процедурата.

5.6.2 Специалности и учебни планове

а) Наблюдение

Наблюдението на качеството на обучение по специалностите се извършва от Университетската комисия по качеството на обучение, която прави преглед (оценява) специалностите периодично, по ред, установен от Академичния съвет. Всяка

специалност подлежи на оценяване по критериите на СОПКОНИ съгласно установената периодичност.

Непрекъснатият контрол на качеството на обучение по специалността се извършва във ФКК, която информира декана и факултетното ръководство. Деканът на факултета, който отговаря за обучението по специалността, е длъжен да участва в организираните от ФКК периодични срещи със студентите и с работодателите за поставяне на проблеми, свързани с качеството, и да реагира своевременно на всички сигнали за неблагополучия.

б) Изменения в учебната документация на специалността

Причини за изменения в учебната документация на специалността могат да бъдат:

1. Развитието на науките и технологиите по специалността и новите или актуализираните изисквания в обучението и подготовката на студентите.
2. Нови изисквания на организации и институции извън университета (Европейски съюз, МОН, международни и съсловни организации и др.).
3. Резултатите от анализа на действащата учебна документация в сравнение с аналогична документация от наши и чуждестранни висши училища.
4. Неудовлетвореност на студентите, констатирана от анкетни проучвания за специалността.
5. Слабости на учебното съдържание, установени от анализи и дискусии в ръководните органи за управление.
6. Недостиг на академични, материални или информационни ресурси за провеждане на планираното обучение.

Квалификационната характеристика и учебният план трябва да бъдат в непрекъснато взаимно съответствие и измененията в учебната документация на специалността трябва да засягат и двата документа.

Инициативата за промяна, независимо от това, откъде идва, се внася в деканата на факултета, който отговаря за обучението по специалността.

Процедурата за изменения в учебната документация е същата, както вт.5.4.

За измененията на учебната документация се водят протоколни записи, по които впоследствие се съди за регулярността и правомерността на процедурата.

6. РЕД ЗА РАЗКРИВАНЕ НА НОВИ СПЕЦИАЛНОСТИ

Нова специалност в университета се предлага от факултет, академично ръководство, външна държавна, научна или стопанска организация, респективно професионална гилдия.

За обсъждане на идеята за разкриване на специалността, независимо от това кой е инициатор, ректорът определя факултетен съвет (или факултетни съвети) с предмет на дейност по специалността. Проектът, на базата на който се правят обсъжданията, задължително съдържа обществено приемливи цели и мотиви за разкриване на специалността, както и доказателства, че учебната документация, преподавателският състав, материално-техническата и информационна база на обучението са осигурени на съвременен равнище.

Ако е необходимо инициаторът се подпомага от учени и специалисти, които ректорът определя поименно. Учебната документация се разработва и обсъжда по реда на т. 5.4. Проектът се приема на факултетния съвет, в чийто предмет на дейност е специалността, и се утвърждава от Академичния съвет.

В зависимост от професионалната принадлежност на специалността се спазват различни процедури:

1. Специалността е от съществуващо и акредитирано в университета професионално направление (ПМС№ 121 от 2.07.2002).

Документите се подготвят по изискванията на раздел А от посочения документ на НАОА. Специалността се акредитира при поредната акредитация на професионалното направление в университета, след което НАОА прави предложение на МОН за вписване в регистъра по чл. 10, ал.2, т. 3,а от ЗВО.

2. Открива се специалност от ново професионално направление.

Подготвя се проект по раздел Б на посочения документ на НАОА. След приемане на проекта от Академичния съвет с писмо на ректора се прави искане за оценяването му съгласно правилата на НАОА. При положителна оценка НАОА прави предложение на МОН за вписване в регистъра по чл. 10, ал.2 т. 3,а от ЗВО.

За проектите и дискусиите на съответните равнища се водят протоколни записи, по които впоследствие се съди за регулярността и правомерността на процедурата.

7. ПРАВИЛА ЗА ДЕЙСТВИЯ, СВЪРЗАНИ С РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ

Когато в решенията на НАОА за даване на акредитация или в доклада, приет в Постоянната комисия на НАОА за съответната програмна акредитация, се съдържат критични бележки и препоръки, университетът реагира в съответствие с изискванията на НАОА и по-специално по критериите за следакредитационно наблюдение и контрол. Действията произтичат от необходимостта да се отстранят слабостите.

Деканът и ФКК на факултета, отговарящ за специалността, съгласувано със засегнатите от бележките и препоръките ръководители, преподаватели и студенти, изучават проблемите и в едномесечен срок правят предложение за реакция и програма за отстраняване на проблемите.

Действията се уточняват след публикуване на нормативните документи на НАОА по следакредитационно наблюдение и контрол.

За предложенията, програмите и дискусиите на съответните равнища се водят протоколни записи, по които впоследствие се съди за процедурата.

ЧАСТ ВТОРА: ОЦЕНЯВАНЕ НА ПОСТИГНАТОТО КАЧЕСТВО

8. ОЦЕНЯВАНИ И ОЦЕНЯВАЩИ

8.1 Оценявани

Обекти на преглед и оценяване са учебните дисциплини, специалностите (бакалавърска и магистърска образователно-квалификационна степен), докторантурата и др. Те могат да бъдат и отделни учебни дейности или участници в обучението (катедри, преподаватели, обслужване на студентите, дипломиране и др.). За качеството непосредствено отговарят академични лица или звена.

Обхватът на отговорности на съответното лице или звено се простира върху тази част от обучението (специалност, учебна дисциплина, студентска група, курс на обучение и т.н.), върху която обектът е оторизиран да влияе върху качеството. За своите резултати оценяваният може да бъде стимулиран, награждаван и санкциониран.

В Таблица 1 са дадени основните обекти на оценяване, оценяващите и контролиращите органи. По решение на Академичния съвет или съответния факултетен съвет (във връзка със сигнали за понижено качество) могат да се определят и други обекти за прегледи за случая или за периодично оценяване.

Таблица 1

№	Обект на оценяване	Самооценяване и отговорност за качеството	Оценяващ	Равнище на контрол	Периодичност
1.	Учебна дисциплина	Преподавател (обучаващият екип)	ФКК	Факултет	Поне веднъж на 5 години
2.	Специалност (бакалавърска програма)	ФККО	УКК	Университет	Два пъти в акредитационен цикъл
3.	Специалност (магистърска програма)	Ръководител на магистърската програма	ФКК	Факултет	След всеки завършил випуск
4.	Научни изследвания във факултет	Зам.декан по НИР	УКК	Университет	Всяка година
5.	Научни изследвания в катедра	Р-л катедра	ФКК	Факултет	Всяка година
4.	Преподавател	Преподавателят	Факултетна комисия по атестацията	Факултет	Съгласно ЗВО
5.	Докторантура	Научният ръководител	Катедра	Факултет	Съгласно ЗВО

8.2 Оценяващи

Състоянието на качеството се оценява от оторизиран орган на СОПКОНИ. Решенията по оценките се вземат от академични органи на равнището на контрол, където се приемат и съответните решения за стимулиращи и коригиращи въздействия.

9. КРИТЕРИИ И ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПОСТИГНАТОТО КАЧЕСТВО

9.1 Общи положения

Инструментариумът за контрол на качеството в СОПКОНИ се състои от следните елементи:

1. Критерии за оценяване.
2. Показатели за качество.
3. Данни за качеството.
4. Механизми за оценяване и контрол на качеството.

9.2 Критерии за оценяване на качеството на обучение

9.2.1 Критерии за оценяване на специалност

1. Съответствие на учебната документация с университетските изисквания
2. Съответствие на преподавателския състав с университетските изисквания
3. Съответствие на материалната база и финансовите ресурси с университетските изисквания
4. Съответствие на информационната база с университетските изисквания
5. Организация и провеждане на учебния процес
6. Форми, методи и средства за преподаване и обучение
7. Влияние на научната и изследователската дейност върху качеството на обучение
8. Качество на практическото обучение
9. Изпитване и резултати от обучението на студентите
10. Студентска оценка за качеството на обучение по специалността
11. Оценката на потребителите за качеството на обучение

9.2.2 Критерии за оценяване на учебна дисциплина

1.	Цели и очаквани резултати от обучението по дисциплината
2.	Учебно съдържание на курса
3.	Преподаване и учене по учебната дисциплина
4.	Ресурсно осигуряване на обучението
5.	Оценяване на резултатите от обучението на студентите

9.2.3 Критерии за оценяване на преподавател

1. Потенциал и мотивация на преподавателя за постигане на качество на обучение
2. Качество на учебните дисциплини с участие на преподавателя
3. Научноизследователска и друга професионална дейност със студентите
4. Оценка на студентите за постигнатото от преподавателя качество на обучението
5. Оценка на потребители за постигнатото от преподавателя качество

9.3 Критерии за оценяване на научните изследвания

9.3.1 Критерии за оценяване на факултет/катедра

1. Съответствие със стратегията на университета за развитие на научните изследвания
2. Съответствие с европейски и национални научни, икономически и образователни програми и приоритети
3. Кадрово осигуряване на научните изследвания
4. Инфраструктура на научните изследвания
5. Ниво на научните изследвания
6. Значимост на научните изследвания

9.3.2 Критерии за оценяване на преподавател/научен сътрудник

1. Характеристика на научноизследователската дейност
2. Значимост на научните изследвания
3. Реализация и приложимост на научните изследвания
4. Признание на научните изследвания

9.4 Показатели

Показателите (Приложение №1) са уточняващи информационни „прозорци” към всеки от критериите. В своята съвкупност те определят съдържанието и обхвата на съответния критерий.

9.5 Данни за качеството и техните източници

9.5.1 Класификация

За обективното оценяване на състоянието на обекта от съществено значение е достоверността на първичната информация. Тя трябва да се събере по показатели и да се верифицира, след което да се обработи по критериите, за да се получат съответните оценки.

По своя характер информацията² за качеството на обучение може да бъде количествена и вербална.

Към количествената информация се отнасят сведенията за успеха на студентите, числеността на студентските групи и потоци, повечето от параметрите на учебния план (общ хорариум, хорариумът на академичните часове и кредитни точки по дисциплини, групи дисциплини и елементи на учебния процес, времетраене на обучение и изпитни сесии и др.), седмична заетост на студентите и годишната академична аудиторна заетост на преподавателите, процентни съотношения на академичния състав (хабилитирани / нехабилитирани, с научна степен / без научна степен), възрастови характеристики на преподавателите, числови данни за материалната база и пр.

Когато няма или не могат да се получат цифрови сведения, се ползва вербална информация. Например, оценката за степента на съответствие между академичните изисквания и учебната документация, съответствието с най-новите и потребни знания по специалността и с аналогични утвърдени специалности в български и чуждестранни висши училища, влиянието на изследователската дейност по специалността върху учебния процес и т.н. Те могат да бъдат оценени от органа за оценяване цифрово, по приета скала.

По източници данните могат да се генерират от:

- 1 Самооценка на обекта на оценяване.
- 2 Експертни оценки на субекта на оценяване.
- 3 Резултати от анкети със студентите.
- 4 Резултати от допитвания с преподавателите.
- 5 Резултати от анкети с работодателите и бивши студенти.
- 6 Резултати от анкети с потребители на научноизследователски продукти.
- 7 Данни от администрацията на университета (административни и обслужващи звена, архив, информационна система и пр.).

9.5.2 Документация и начини на събиране на информацията за качеството.

Голяма част от информацията, необходима за оценяване, е достъпна и публична. Тя може да се получи от информационната система на СОПКОНИ и webстраниците на университета и факултетите. Останалата част като архивите на катедрите, на факултетите и на академичната администрация трябва да бъде предоставена на вътрешно институционалните органи по оценяване заедно с доказателствата, приложени към доклада за самооценяване.

В съответствие със спецификата на основното звено (факултет, колеж, департамент) Комисията по качеството на Академичния съвет и факултетните комисии по качеството следва да разработят списък от документи и да определят действията по събиране и верифициране на информацията.

Един общ примерен списък е даден в Приложение № 2

² За целта може да се ползва и приложението към «Критерии за програмна акредитация за професионално направление и специалност от регулирана професия» на НАОА

ЧАСТ ТРЕТА. РЕД ЗА ОЦЕНЯВАНЕ И СТИМУЛИРАНЕ НА КАЧЕСТВОТО НА ОБУЧЕНИЕТО И НАУЧНИТЕ ИЗСЛЕДВАНИЯ

10. ПРОЦЕДУРИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ И УТВЪРЖДАВАНЕ НА ОЦЕНКИТЕ ЗА КАЧЕСТВОТО И КОРИГИРАЩИ ВЪЗДЕЙСТВИЯ ПО ПОДОБРЯВАНЕТО МУ

Резултатите от прегледа (оценяванията) са валидни, ако са извършени по процедури, съответни на обекта на оценяване.

10.1 За специалности

1. ФКК на факултета, отговарящ за специалността, организира самооценяването на специалността.
2. Деканът на факултета представя доклад за самооценяване, съставен по критериите и показателите от Приложение № 1, който се разглежда и приема на факултетен съвет.
3. Приетата самооценка се докладва на УКК, която оценява специалността и я предлага на Академичен съвет.
4. Академичният съвет утвърждава (или отказва) оценката, анализира слабостите и взема решения за управляващи въздействия и корективи.
5. Изпълнението на решенията и въздействията се възлагат на съответните звена, към които са адресирани.
6. Контролът на решенията на Академичния съвет и на управляващите въздействия и корективи се възлага на УКК.
7. Информация за резултати от прегледа се публикуват.

10.2 За учебни дисциплини

1. Титулярът на учебната дисциплина представя доклад за самооценяване по критериите и показателите (Приложение № 1), който се разглежда на катедрен съвет на катедрата, отговаряща за дисциплината.
2. Приетата самооценка се докладва на ФКК на факултета, отговарящ за специалността, в чийто учебен план е съответната дисциплина.
3. Факултетният съвет утвърждава (или отказва) оценката, анализира слабостите и взема решения за управляващи въздействия и корективи.
4. Изпълнението на решенията и въздействията се възлага на съответните звена, към които са адресирани.
5. Контролът на решенията на факултетния съвет и корективите се поема от ФКК на факултета, отговарящ за специалността.

10.3 За научните изследвания

1. ФКК на факултета организира самооценяването по катедри и за факултета.
2. Преподавателят/н.с. представя доклад за самооценяване по критериите и показателите (Приложение 1), който се разглежда и приема от катедрата/лабораторията.

3. Ръководителят на катедрата/лабораторията изготвя ежегодно обобщен доклад за самооценяване на научните изследвания.
4. Деканът изготвя доклад за самооценяване на научната дейност на факултета, който се разглежда и приема от ФС.
5. Факултетният съвет утвърждава (или отказва) оценката, анализира слабостите и взема решения за управляващи въздействия и корективи.
6. Изпълнението на решенията и въздействията се възлага на съответните звена, към които са адресирани.
7. Контролът на решенията на факултетния съвет и корективите се поемат от ФКК.
8. Докладите от факултетите се представят на УКК, която ги обобщава и докладва на АС.
9. Академичният съвет утвърждава (или отказва) оценките, анализира слабостите и взема решения за управляващи въздействия и корективи.
10. Контролът на решенията на Академичния съвет и на управляващите въздействия и корективи се възлага на УКК.
11. Информация за резултатите от прегледа се публикуват.

10.4 За преподаватели

1. Преподавателят представя своята самооценка по критериите и показателите Приложение № 1.
2. Самооценката по т.1, заедно с допълнителните материали по атестацията съгласно ЗВО, се разглеждат на Катедрен съвет на катедрата, в която преподавателят работи, и се предлагат оценки и коригиращи въздействия.
3. Оценките и коригиращите въздействия се докладват на Комисията по атестацията на преподавателите³ във факултета, в който преподавателят работи.
4. Факултетният съвет утвърждава (или отказва) оценката, взема решения за управляващи въздействия и корективи. Публичността на оценката и нейният обхват се определят по преценка на факултетното ръководство.

11. ПООЩРЯВАНЕ И СТИМУЛИРАНЕ НА КАЧЕСТВОТО

Стимулите имат морален и материален израз.

11.1 За преподаватели

- а) публикуване на най-добрите преподаватели в web-страницата на факултета (или университета);
- б) публикуване рейтинга на всички преподаватели през оценъчния период;
- в) допълнителни възнаграждения по решение на АС;
- г) други привилегии по решение на АС.

³ или ФКК, в зависимост от даденостите на факултета

11.2 За студенти

- а) публикуване на имената и CV-данните на най-добрите студенти в страницата на университета и съдействие на академичните органи за подходяща реализация;
- б) препоръки за стипендии от фирми;
- в) парични възнаграждения по решение на АС.

Системата за оценяване и поддържане на качеството на обучението и научните изследвания е приета на заседание на Академичния съвет на 28.01.2009 г.

ПРИЛОЖЕНИЕ № 1

КРИТЕРИИ И ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА СПЕЦИАЛНОСТИТЕ

№	Критерии	Показатели
1.	Съответствие на учебната документация с университетските изисквания	Съответствие между учебното съдържание и заявената цел на специалността. Съгласуваност и хармонизация на дисциплините помежду им и с другите елементи на учебния план. Ориентация на учебното съдържание към потребителя и изискванията на практиката. Времени ресурси за обучението (продължителност на семестри, изпитни сесии, практики). Функциониране на системата при въвеждане на нови и актуализирани учебни курсове, учебни програми и елементи на обучението.
2.	Съответствие на преподавателския състав с университетските изисквания	Квалификация, научна, методична и езикова подготовка на преподавателите и съответствието им с учебното съдържание на дисциплините по специалността. Развитие и усъвършенстване на академичния състав през периода на оценяване. Достатъчност на преподавателското покритие за специалността и съответствие с нормативните изисквания. Функциониране на механизмите за подбор, подготовка, оценяване и растеж на академичния състав в специалността и влиянието им върху качеството на обучение.
3.	Съответствие на материалната база и финансовите ресурси с университетските изисквания	Сградни фондове, състояние и условия за обучение, които те създават. Достатъчност и състояние на материалната база (компютри, лабораторни макети и стендове, специфична за специалността апаратура), на програмните и апаратните средства. Текущо обновление на материалната база. Финансиране на специалността. Консумативи, необходими за учебния процес и практическото обучение.
4.	Съответствие на информационната база с университетските изисквания	Информационни ресурси на специалността (учебници и помощна литература, програмно осигуряване, научни списания). Текущо обогатяване на информационния фонд по специалността и достъп на студентите до него. Издателска дейност, вкл. на академичния състав от водещото звено в университета. Internet-мрежа и достъп на студентите до нея. Помощ за студентите от преподавателите при ползването на информационните ресурси.

5.	Организация и провеждане на учебния процес	Оценка на организацията от гледна точка на качеството на обучението: големина на студентските групи и потоци; разпис на занятията, ефективно уплътняване и използване на учебното време; седмично натоварване на студентите. Ритмичност на ученето през семестъра. График на учебния процес и изпитните сесии. Съответствие между планираното в документацията учебно съдържание и реално изпълненото. Анкети със студентите. Активност на студентите по време на обучението и дискусии с тях. Административно обслужване.
6.	Форми, методи и средства за преподаване и обучение	Оповестяване на целите на обучение и начина на постигането им. Диалози „преподаватели-студенти”, дискусии, работа в екипи. Съобразяване с потребностите на обучаваните. Налична техника за преподаване и визуализация и нейното ефективно използване в учебния процес. Оценка на взаимодействието “студенти-преподаватели” в извън аудиторното време. Комуникации на студентите по специалността с водещата катедра. Условия за учене и самостоятелна работа на студента. Помощ за студента от преподавателя по време на обучението. Възможност за провеждане на части от обучението или за дипломни работи в други висши училища, вкл. в чужбина.
7.	Влияние на научната и изследователската дейност върху качеството на обучение	Научноизследователската и професионалната дейност като фактори за поддържане актуалността на знанията и за усъвършенстване на методите на преподаване. Мащаб и форми на участие на студенти в научноизследователската, творческата и професионалната дейности по специалността. Участие на студенти и преподаватели в национални, европейски и други международни проекти и програми. Оценка на постигнатите резултати. Ранно откриване и насърчаване на талантиливите и изявени студенти. Влияние на международната дейност върху качеството на обучението и авторитета на специалността.
8.	Качество на практическото обучение	Съответствие на провежданото практическо обучение с търсените от потребителите знания и умения. Условия и предпоставки за практическо обучение по специалността. Практическо обучение в условията на университета и ефективността му. Организация на практическото обучение извън университета. Обхват, съдържание и ефективност на практиките извън университета.

9.	Изпитване и резултати от обучението на студентите	Методи за изпитване и критерии за оценяване на знанията и уменията. Вискателност на преподавателите. Тестово и машинно изпитване. Оценка за обективността на оценките. Многокомпонентност на крайната оценка и отчитане на ритмичността на подготовката през семестъра. Оценка на получените резултати от обучението. Оценки за придобити теоретични знания и практически умения. Оценка за придобити професионални компетентности.
10.	Студентска оценка (мнение) за качеството на обучение по специалността	Систематично провеждане на допитване чрез анкети и оценка на тяхната обективност. Периодични срещи на деканското и катедрени ръководства със студентите от специалността и със завършилите предишни випуски студенти. Мнения по учебния процес в студентския форум на Internet. Жалби на студентите. Реакция на преподавателите, катедрите и академичните ръководства на студентските питания и искания. Ежегодно събиране и анализ на информация за реализацията и професионалното развитие на завършилите специалността.
11.	Оценка на потребителите и обществеността за качеството на обучение	Системно допитване чрез анкети до най-изявените потребители и чрез срещи-дискусии с техни представители. Използване на резултатите от допитването. Оценка на трудовата борса за подготовката и реализацията на абсолвентите по специалността. Оценка на връзките и отношенията с икономиката и другите сфери на обществената практика. Отзиви за специалността.

КРИТЕРИИ И ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА УЧЕБНА ДИСЦИПЛИНА

№	Критерии	Показатели
1.	Цели и очаквани резултати от обучението по дисциплината	Съответствие на целите и очакваните резултати по дисциплината с общите цели на специалността, квалификационната характеристика и очакванията на работодателите. Контрол на изпълнението на поставената цел. Оповестена ли е тя на студентите своевременно?
2.	Учебно съдържание на дисциплината	Степен, в която учебната програма съдържа необходимите (от гледна точка на целите на курса) и най-нови знания, специфични практически и професионални умения. Съответствие на учебното съдържание с образователно-квалификационната степен. Сравнение с аналогични курсове в утвърдени по специалността наши и чужди университети. Оценка на учебните елементи: лекции, упражнения, курсови проекти и задачи, реферати и т.н., съразмерността на отделните теми и съответствието им с изискванията на потребителя (студента, работодателя). Съгласуваност на понятия, знания, умения и обозначения с други университетски курсове.
3.	Качество на преподаването и ученето по учебната дисциплина	Разнообразие и ефективност на методите на преподаване, вкл. използване на информационни и комуникационни технологии. Налична техника за преподаване и визуализация и нейното ефективно използване в учебния процес. Активност на студентите в процеса на обучение. Ефективно подпомагане на ученето на студентите от преподавателския екип по дисциплината. Диалог между студенти и преподаватели.
4.	Ресурсно осигуряване на обучението	Квалификация, научна, методична и езикова подготовка на преподавателите и съответствието им с учебното съдържание на дисциплината. Издателска дейност (учебници, ръководства, помощна литература) на академичния екип по дисциплината и качеството на изданията. Други информационни източници (чужди издания, Internet-адреси, научни списания), предоставени или посочени от академичния екип на дисциплината. Състояние на използваната материална база и програмно осигуряване по дисциплината.

5.	Оценяване на резултатите от обучението	Наличие на критерии за разграничаване на различните нива на постижения (отличен, мн. добър, добър, среден). Методи за изпитване и критерии за оценяване на знанията и уменията. Вискателност на преподавателите. Обективност на оценките. Многокомпонентност на крайната оценка и отчитане на ритмичността на подготовката през семестъра.

**КРИТЕРИИ И ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА НАУЧНИТЕ
ИЗСЛЕДВАНИЯ ВЪВ ФАКУЛТЕТ/КАТЕДРА**

Критерии	Показатели
1. Съответствие със стратегията на университета за развитие на научните изследвания	Направления от стратегията на университета, по които работи звеното – факултет/кафедра. Научни изследвания в нови научни области.
2. Съответствие с европейски и национални научни и образователни приоритети и програми	Научни направления с европейски и национални приоритети, по които работи звеното – факултет/кафедра. Научни продукти по европейски и национални програми
3. Кадрово осигуряване на научните изследвания	Брой преподаватели/н.с. с научни степени и звания. Брой на участвали докторанти и студенти в научните изследвания.
4. Инфраструктура на научните изследвания	Брой лаборатории, машини, стендове, компютърна техника и др. Информационно осигуряване на научните изследвания: библиотеки, списания, интернет, софтуер.
5. Ниво на научните изследвания	Брой публикации в чужбина, у нас. Ръководство и участие в научни проекти. Участие в научни съвети, редколегии, форуми.
6. Значимост на научните изследвания	Актуалност на научните изследвания. Значимост на научните изследвания. Приложимост на научните продукти.

КРИТЕРИИ И ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПРЕПОДАВАТЕЛ

№	Критерии	Показатели
1.	Потенциал на преподавателя за постигане на качество на обучението и научните изследвания	Научно звание и научна степен. Мотивация на преподавателя за постигане на високо качество. Активност в научния, образователния и обществен живот по специалността в университета, страната и чужбина. Творчески изяви: авторски научни публикации в последните 5 години по преподаваните науки; учебници и учебни пособия и тяхното научно-методическо равнище, национални и международни научни проекти. Усъвършенстване на собствената методична, научна и професионална подготовка. Редовно провеждане на учебните занятия, уплътняване и ефективно използване на учебното време. Иновационни методи на преподаване и обучение. Начини на изпитване, обективност и справедливост на оценяването на студентите. Участие и активност в дипломни защиты (държавни изпити).
2.	Качество на учебните дисциплини с участие на преподавателя	Каква оценка е получена за учебните дисциплини (по критериалната система на СОПКОНИ), по които преподавателят е титуляр? Качество на обучението за всяка дисциплина и оценка за нейната значимост в цялостната дейност на преподавателя. Оценка за приноса на преподавателя в качеството на обучението по дисциплини, в които той е член на преподавателския екип.
3.	Научноизследователска и друга професионална дейност със студентите	Привличане от преподавателя на студенти за съвместна научноизследователска дейност и в творчески проекти. Съвместни публикации на преподавателя със студенти. Успеваемост на студентите, дипломантите и докторантите (ако преподавателят е хабилитиран), ръководени от преподавателя. Участие в национални, европейски и други международни проекти и програми. Оценка на постигнатите резултати. Ранно откриване и насърчаване на талантливите и изявени студенти. Грижа за кадровата приемственост в учебната и научната работа в сферата, за която отговаря (за хабилитирани преподаватели).

4.	Оценка на студентите за постигнатото от преподавателя качество на обучението	Студентската оценка от анкетата „преподавател”. Студентска оценка за придобитите знания и умения от лекциите, семинарните и лабораторните упражнения, курсовите проекти, курсовите и дипломните работи, водени от преподавателя. Студентска оценка за качеството на обучението, което провежда преподавателят. Оценка на студентите за приноса на преподавателя в тяхната цялостна професионална подготовка.
5.	Оценка на потребители за постигнатото от преподавателя качество	Мнение на научната и професионалната общност за преподавателя, за неговата научна дейност и професионални постижения. Признание (звания, награди, отличия) за творческата, научната и професионалната дейност на преподавателя.

**ПРИМЕРЕН СПИСЪК
на документи с информация за качеството на обучение**

1. Заповеди, инструкции, правилници, указания и други документи на трите академични равнища на управление, свързани с качеството на обучение.
2. Протоколи от заседанията и решения на административните органи и органите по качеството на обучение на трите равнища в университета.
3. Учебна документация и съпътстващи документи съгласно т. 4 от СОПКОНИ.
4. Учебници, учебни пособия, електронни материали, Internet-обучение.
5. Документи за материалната база на учебния процес.
6. Документи, доказващи, че през семестъра студентите са ангажирани с учебния процес систематично и ритмично. Налице са:
 - тестове за допусков контрол преди практическите упражнения;
 - анализи за връзката между ритмичност, самостоятелна работа на студента и постиженията на студентите;
 - протоколи за упражнения или изходящи тестове от лабораторни упражнения;
 - протоколи и писмени работи от изпити, съхранявани за последните 2 години;
 - сведения от информационната система на СОПКОНИ;
 - сведения от Internet-страницата на университета (публикувани лекции и тестове, студентски дискуссионен форум, и др.).
7. Информация и доказателства за съответствието между учебна програма, фактически проведено обучение, изпитни материали на студентите и получените от тях оценки.
8. Въпросници за провеждане на анкети⁴, съответстващи на критериите и показателите за оценяване на учебна дисциплина, специалност и преподавател и резултатите от тях:
 - на студентите - за тяхната оценка на качеството на обучение по учебните дисциплини, преподавателите и специалностите;
 - работодатели - за оценките им за специалността и завършилите тази специалност;
 - на завършилите през предишни години випускници - за тяхната реализация в практиката.
9. Сведения (протоколи от съвети, обсъждани материали, записи от срещи на ръководствата със студентите и т.н.), от които се вижда, че резултатите от „обратната връзка” се използват за подобрене на учебния процес.
10. Документи за работата на преподаватели и студенти:
 - за публикации;
 - за научни проекти и задачи;
 - за мобилността на студентите (елемент на обучението, провеждани в друго висше училище у нас или в чужбина);
 - за постижения на преподаватели и изявени студенти и т.н.

⁴ Не за всички дисциплини

11. Документи за предоставени стипендии на студенти по специалността от корпоративни клиенти и фирми.
12. Международни проекти и признания в чужбина на преподаватели и студенти.
13. Резултати от атестацията на преподавателите в предишни години.
14. Документални сведения за практическото обучение на студентите.
15. Оценки и бележки на Националната агенция по оценяване и акредитация.